ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Άλέκου Μαρασλῆ: Ἰατρικὴ καὶ γιατροὶ στὴν Πάτρα

Πρρουσίαση ὑπὸ ΑΘ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ

Ἡ ἀνάλυση καὶ ἡ κριτικὴ παρουσίαση ἑνὸς βιβλίου, εἶναι πάντα ἔργο δύσκολο, ἐπειδὴ σπάνια κανεὶς μπορεῖ νὰ ἀποδώσει τὶς προσπάθειες τοῦ συγγραφέα, καὶ νὰ παρουσιάσει τὸ περιεχόμενο τῆς συγγραφῆς του στὸν ἐνδιαφερόμενο ἀναγνώστη, χωρὶς νὰ κάμει παραλείψεις.

Τὸ ἔργο αὐτὸ γίνεται περισσότερο δύσκολο, ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα βιβλίο, ὅπως εἶναι ἡ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ τοῦ φίλου μου Πατρινοῦ γιατροῦ καὶ συγγραφέα Ἀλέκου Μαρασλῆ. Γιατὶ τὸ βιβλίο αὐτό, μὲ τὶς τετρακόσιες καλογραμμένες σελίδες του καὶ τοὺς ἀντιπροσωπευτικούς νοσολογικοὺς καὶ βιομετρικοὺς του πίνακες, ἀποτελεῖ μιὰ πολυδιάστατη σύνθεση, προσώπων, γεγονότων καὶ ἱστορίας, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Ὁμηρικὴ ἐποχὴ καὶ φτάνει μέχρι σήμερα. Καὶ ἡ σύνθεση αὐτή, ποὺ ἐκτείνεται σὲ ὅλο τὸν ἑλληνικὸ χῶρο, συγκεντρώνεται στὴν Πάτρα καὶ καλύπτει, ἔξω ἀπὸ τὴν ἰατρικὴ ἱστορία καὶ ἄλλους τομεῖς τῆς ἐθνικῆς, τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς τοπικῆς μας ζωῆς, ἀπαιτεῖ πέρα ἀπὸ τὶς συγγραφικὲς ἱκανότητες χρόνο, ἔρευνα καὶ ἀνθρώπινη κυρίως προσφορά, ποὺ διακρίνει τὸν συγγραφέα σὰν ἄνθρωπο καὶ σὰν ἐπιστήμονα. Καρπὸς αὐτῆς τῆς προσφορᾶς εἶναι καὶ τὸ νέο βιβλίο τοῦ Ἀλέκου Μαρασλῆ, ποὺ πάντα τοποθέτησε τὶς πράξεις του στὴν ὑπηρεσία τῶν Ἰδεῶν του, τῶν συνανθρώπων του καὶ ξεχωριστὰ τῶν Πατρινῶν, στὸν ἐπιστημονικό, στὸν ἐπαγγελματικὸ καὶ στὸν κοινωνικὸ τομέα, πρᾶγμα ποὺ εἶναι γνωστὸ καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ χῶρο.

Ὅπως ἔγραψα καὶ παραπάνω ἡ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ παρὰ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ τίτλου, εἶναι ἕνα συνθετικὸ βιβλίο ποὺ πέρα ἀπὸ τὸ προκαθορισμένο του περιεχόμενο, φτάνει καὶ σὲ κρίσιμες πλευρὲς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ ἐθνικῆς μας ζωῆς, τὶς ὁποῖες παρουσιάζει μὲ τέτοια λεπτομερειακὴ περιγραφὴ καὶ ἀφηγηματικὴ πληρότητα, ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μου, πρέπει νὰ τύχουν τῆς προσοχῆς καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ποὺ ἀμοίβει ἠθικὰ πρωτοπορειακὲς ἐργασίες, μὲ πλατύτερο ἑλληνικὸ καὶ ἐθνικὸ ἐνδιαφέρον. Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, περιγράφει τὴν πορεία τῆς ἰατρικῆς, ποὺ ξεκίνησε ἀπὸ Μαγικὴ Τέχνη τῶν Ἱερέων, πέρασε ἀπὸ τὴν ἐπέμβαση τῶν Θεῶν στὰ Ἀσκληπεῖα καὶ στὰ διάφορα Ἱερά, μεταβλήθηκε σὲ θεϊκὴ διδασκαλία καὶ τέχνη καὶ ὕστερα ἐξελίχθηκε σὲ ἐμπειρία καὶ σὲ ἐπιστήμη μὲ κλάδους καὶ ὑποκλάδους στὶς ἡμέρες μας. Ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ μᾶς δείχνει τοὺς θεραπευτὲς καὶ τοὺς γιατροὺς τῶν διαφόρων ἐποχῶν ποὺ ἐγκαταστάθηκαν στὴν Πάτρα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Ἀνδρέα καὶ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ, τοὺς γιατροὺς τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῶν Ρωμαίων ἀξιωματούχων, τὴν ὀργάνωση τῆς ἰατρικῆς μέριμνας ἀπὸ ἐξέχοντες ἀξιωματούχους καὶ γιατροὺς στὴν Βυζαντινὴ περίοδο, στὴν Φράγκικη κατοχὴ καὶ τὴν Τούρκικη σκλαβιά, στὴν περίοδο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, στοὺς λυτρωτικοὺς πολέμους 1912—1922, στοὺς ἀμυνετικοὺς ἀγῶνες 1940—1941 καὶ συνέχεια μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Ὁ συγγραφέας δὲν παραλείπει τὴν λεπτομέρεια, ποὺ φωτίζει πρόσωπα, πράγματα καὶ περιστάσεις, ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν πατρινὴ ζωή. Ἔτσι μᾶς δείχνει τὶς δυσκολίες ποὺ παρουσίαζε κατὰ καιροὺς ὁ τομέας τῆς ὑγείας—χωρὶς νὰ πεῦμε ὅτι σήμερα ἔχουν λυθεῖ καὶ δὲν ἔχουν πολλαπλασιασθεῖ οἱ ἀνάγκες καὶ τὰ προβλήματα τῆς κοινωνικῆς ὑγείας μὲ τὴν προγραμματισμένη μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος — καὶ τὶς ἄδυνα μίες τῆς Πολιτείας καὶ τῶν γιατρῶν, ποὺ μὲ τὰ ὑπάρχοντα μέσα, πρόσφεραν βοήθεια στοὺς πάσχοντες, στοὺς τραυματίες καὶ στὰ θύματα ὅλων τῶν ἐποχῶν, καὶ τῶν ἀγώνων ποὺ ἔκαμε κατὰ καιροὺς τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος μὲ ἰδιαίτερο χῶρο τὴν Πάτρα, ποὺ ὑπῆρξε καὶ εἶναι, τὸ ἑλληνικὸ καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸ σταυροδρόμι στὴ Μεσόγειο. Ἀκόμα δείχνει τὴν προσπάθεια τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τῆς πόλεως γιὰ νὰ καλύψουν κατὰ καιροὺς τὶς ἀνάγκες θεραπείας ἀσθενῶν καὶ τραυματιῶν καὶ τὶς ἐνέργειες μερικῶν πρωτοπορειακῶν γιατρῶν στὴν ὀργάνωση τῆς κοινωνικῆς Ὑγείας καὶ τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως στὴν περιοχὴ τῶν Πατρῶν. Καὶ δὲν παραλείπει ὁ συγγραφέας νὰ παρουσιάσει στὸ βιβλίο του, τοὺς γιατροὺς ποὺ σήκωσαν τὸ ἀνάστημά τους, ἐναντίον στὸν κάθε ἐπιδρομέα, στὸν κάθε κατακτητὴ καὶ στὸν κάθε δυνάστη τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, μέσα στοὺς ὁποίους πρῶτος βρίσκεται καὶ ὁ ἴδιος στὰ χρόνια τῆς ἑφτάχρονης δικτατορίας, παραμερίζοντας ἀνέσεις, θέσεις καὶ προβολές.

Τέλος ἡ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ, τὸ βιβλίο ποὺ πρέπει νὰ συμπληρώνει τὴν Βιβλιοθήκη κάθε Πατρινοῦ, εἶναι ἕνα μνημόνιο ἠθικῆς ἀμοιβῆς γιὰ ὅσους γιατροὺς βρίσκουνται στὴ ζωὴ καὶ βοήθησαν μὲ τὸν τρόπο τους στὴ θεραπεία καὶ στὴ σωτηρία ἀνθρώπων καὶ ἕνα πνευματικὸ μνημόσυνο γιὰ ὅσους φίλους μας καὶ φίλους τῆς πόλεως γιατροὺς ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ πέρασαν στὸν κόσμο τοῦ μυστηρίου, τοῦ πνεύματος καὶ τῆς δικαιοσύνης.

ΑΘΑΝ. Δ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

2. Ἡ σύρραξη μεταξὺ μπολσεβικισμοῦ καὶ σοσιαλισμοῦ

Ο ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΠΙΣΗΜΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ ἄρθρου τοῦ Κράξι:

«Κανένας ἄλλος δὲν περιέγραψε τὰ ἐλιτικὰ καὶ γραφειοκρατικὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἀκολουθοῦν μιὰ τέτοια ἀντίληψη καλύτερα ἀπὸ τὴν Ρόζα Λούξεμπουργκ. «Ἕνας ἀμείλικτος συγκεντρωτισμὸς τοῦ ὁποίου ἡ ζωτικὴ ἀρχὴ εἶναι ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ ἡ σαφὴς ἀνάδειξη καὶ ὁ χωρισμὸς τῆς ὀργανωμένης ὁμάδας τῶν δηλωμένων δραστήριων ἐπαναστατῶν ἀπὸ τὸ περιβάλλον τους, τὸ ὁποῖο καὶ αὐτὸ εἶναι ἐπαναστατικὰ δραστήριο ἀλλὰ ὄχι ὀργανωμένο καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ ἄκαμπτη πειθαρχία καὶ ἡ ἄμεση, ἀποφασιστική, καθοριστικὴ μεσιτεία τῆς κεντρικῆς ἡγεσίας σὲ ὅλες τὶς ζωτικὲς ἐκδηλώσεις τῶν τοπικῶν ὀργανώσεων τοῦ κόμματος... κλείσιμο μέσα στὴν θωράκιση τοῦ γραφειοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ, ποὺ καταντάει τὸ ἐνεργὸ προλεταριᾶτο σὲ ὑπάκουο ὄργανο ἑνὸς κομιτάτου». Πράγμα, ποὺ εἶναι σὰν νὰ λέει κανεὶς ὅτι ὁ λενινισμὸς δὲν εἶναι καθόλου, ὅπως συχνὰ λένε τελείως λανθασμένα, ἡ ἰδεολογία τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀλλὰ ἡ φιλοσοφικὴ δικαιολόγηση τοῦ ἱστορικοῦ δικαιώματος τῶν διανοουμένων νὰ κυβερνοῦν αὐταρχικὰ τὶς δημοκρατικὲς μάζες. Ἀπὸ δῶ καὶ ἡ ἄποψη τοῦ Ρώσου ἐπαναστάτη Βολόντια Σμυρνώφ: «Ὁ Λένιν δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ὁ ἰδεολόγος τοῦ προλεταριάτου: ἀπὸ τὴν πρώτη μέχρι τὴν τελευταία μέρα, δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ ἕνας ἰδεολόγος τῆς ἰντελλιγκέντσιας. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἄποψη ποὺ ἐκφράστηκε στὴ διάρκεια τῆς φοιτητικῆς ἀμφισβήτησης ἀπὸ τὸν Γκαμπριέλ καὶ τὸν Ντανιέλ Κόν—Μπεντί, οἱ ὁποῖοι χαρακτήρισαν τὸ «Τί νὰ Κάνουμε;» σὰν τὴν «θεωρητικὴ δικαίωση τῆς χειραγώγησης τῆς ἐργατικῆς τάξης» καὶ εἶδαν στὸ πρόσωπο τοῦ Στάλιν τὸν συνεπῆ συνεχιστὴ τοῦ ἔργου τοῦ Λένιν: «Ἀποκεφαλίστε τὸ προλεταριᾶτο γιὰ νὰ βάλετε τὸ κόμμα ἐπικεφαλῆς τῆς ἐπανάστασης».

Ἔτσι ὅπως εἶναι τὰ πράγματα, δὲν μπορεῖ ν' ἀποτελεῖ ἀντικείμενο θαυμασμοῦ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐξάσκηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ μέρους τοῦ μπολσεβικικοῦ κόμματος δὲν εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα «τὸ πρῶτο προλεταριακὸ κράτος τῆς ἱστορίας», ὅπως συχνὰ διαβεβαιώνουν ἐνσυνείδητα, τὴν πραγματικότητα.

Ἡ λενινιστικὴ «ἀντιπροσώπευση» — δηλαδὴ ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ «συνειδητὴ πρωτοπορία» πρέπει νὰ διατάζει καὶ οἱ μάζες πρέπει νὰ ὑπακούουν — ἔδωσε τελείως λογικὰ τοὺς καρπούς της. Ὅπως ἔγραψε ὁ Ἰσαὰκ Ντώϋτσερ, «μιὰ καὶ ἡ ἐργατικὴ τάξη δὲν ἦταν παροῦσα (ἐκεῖ ὅπου θὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται) γιὰ νὰ διευθύνει, οἱ Μπολσεβίκοι ἀποφάσισαν νὰ δράσουν σὰν ἀντικαταστάτες καὶ ἔμπιστοί της, μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ ζωὴ ἔγινε πιὸ ὁμαλὴ καὶ μιὰ νέα ἐργατικὴ τάξη δημιουργήθηκε καὶ ἀναπτύχθηκε. Ἔτσι, φυσικά, ἔφτασαν στὴ δικτατορία τῆς γραφειοκρατίας, στὴν ἀνεξέλεγκτη ἐξουσία, καὶ στὴ διαφθορὰ μέσῳ τῆς ἐξουσίας».

Ἀλλά, πρέπει νὰ τὸ ἐπαναλάβουμε, αὐτὸ τὸ παράδοξο φαινόμενο — ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου χωρὶς τὸ προλεταριᾶτο, ἡ «δικτατορία μὲ ἐξουσιοδότηση» ποὺ ἀσκεῖται στὸ ὄνομα καὶ γιὰ λογαριασμὸ τῆς τάξης —δὲν μπορεῖ νὰ θεωρεῖται σὰν ἀπρόβλεπτο ἀποτέλεσμα. Εἶναι πάντα ὁ μενσεβίκος Τρότσκι ποὺ τὸ 1904, γράφει ὅτι ἂν τὸ λενινιστικὸ σχέδιο πραγματοποιοῦνταν «ἡ ὀργάνωση τοῦ κόμματος θ' ἀντικαθιστοῦσε τὸ κόμμα, στὴ συνέχεια ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ θ' ἀντικαθιστοῦσε τὴν ὀργάνωση καὶ τέλος ὁ δικτάτορας θ' ἀντικαθιστοῦσε τὴν κεντρικὴ ἐπιτροπή».

Μὲ τὴν ἱστορικοπολιτικὴ ἐπιτυχία τοῦ λενινισμοῦ ἡ γιακωβίνικη λογική, μὲ ὅλες τὶς παλιὲς καὶ νέες συνιστῶσες της, ποὺ καταλήγουν στὴν ἐπαναστατικὴ δικτατορία, ὑπερνικᾶ τὴν πλουραλιστικὴ καὶ δημοκρατικὴ λογικὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση βαδίζει πρὸς τὸν ἐξευτελισθεῖ μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς ἰδιοκτησίας, ποὺ διάλυσε τὴν πρωτόγονη κοινωνία ἐξαπολύοντας τὸν ταξικὸ πόλεμο. Καὶ ὑπάρχει κυρίως ἡ ἐπιθυμία νὰ ξαναδημιουργήσει ἡ πρωταρχικὴ ἑνότητα, βάζοντας τὴν συλλογικὴ θέληση ὑπεράνω τῆς ἀτομικῆς θέλησης, τὸ γενικὸ συμφέρον ὑπεράνω τοῦ ἰδιαίτερου συμφέροντος. Ἀπ' αὐτὴ τὴν γωνία, ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ὀργανικὰ ὁλοκληρωμένος μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ἀποσκοπεῖ στὴν ἐγκαθίδρυση μιᾶς κοινωνικῆς τάξης τόσο ἁρμονικῆς ὥστε τὸ κράτος καὶ οἱ ἐκτελεστικοὶ ὀργανισμοί της νὰ γίνονται ἄχρηστοι. Αὐτὸς ὁ «ὁλοκληρωτισμὸς τῆς συγκατάβασης» πρέπει ὅμως νὰ προηγεῖται ἀπὸ ἕναν «ὁλοκληρωτισμὸ καταναγκασμοῦ». Ὁ Λένιν δὲν δίστασε νὰ περιγράφει τὴν δικτατορία τοῦ μπολσεβικικοῦ κόμματος σὰν «μία ἐξουσία ποὺ στηρίζεται ἄμεσα στὴ βία καὶ ποὺ δὲν δεσμεύεται ἀπὸ κανένα νόμο».

Παρέλαση μὲ χιλιάδες εἰκόνες τοῦ Στάλιν τὴν ἐποχὴ τῆς πρωσοπολατρείας

Ὅμως ὁ τελικὸς σκοπὸς παραμένει ἡ κοινωνία χωρὶς κράτος δηλαδὴ «ὁ παράδεισος στὴ γῆ» (Λένιν) ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν «ἀνάσταση τοῦ ἀνθρωπισμοῦ» (Μπουχάριν). Ἔτσι μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς ὅτι ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι «ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ χωρὶς θεό», δηλαδὴ ἡ πραγματικὴ δημιουργία τῆς χιλιετοῦς βασιλείας εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης ποὺ ψευδαισθησιακὰ ὑπόσχεται ὁ ἰουδαϊκο—χριστιανικὸς μεσαιονισμός. Δὲν εἶναι βέβαια τυχαῖο ὅτι ὁ Γράμσι ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ χαρακτηρίσει σὰν «θρησκεία, ποὺ θὰ σκοτώσει τὸν χριστιανισμὸ» πραγματοποιώντας τὶς ἐνθουσιώδεις ὑποσχέσεις του καὶ ὑλοποιώντας, τὸ ἰδανικὸ τῆς τέλειας κοινωνίας.

Ἂν αὐτὴ ἡ ἑρμηνεία τοῦ λενινισμοῦ εἶναι σωστὴ τότε ἡ ἀντίθεση μεταξὺ σοσιαλισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ εἶναι σίγουρα πολὺ βαθιά. Ὁ λενινιστικὸς κομμουνισμὸς ἔχει παλιγγενετικοὺς σκοπούς: εἶναι μιὰ θρησκεία μεταμφιεσμένη σὲ ἐπιστήμη ποὺ ἰσχυρίζεται ὅτι βρῆκε μιὰ ἀπάντηση σέ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Γι' αὐτὸ δὲν μπόρεσε ν' ἀντέξει μέχρι τώρα συναγωνιστὲς καὶ εἶναι, με μιὰ λέξη, «ὁλοκληρωτικός». Ὁ Μίλοβαν Τζίλας καὶ ὁ Ζὶλ Μαρτινέ τὸ ὑπογράμμισαν μὲ πειστικὸ τρόπο: ὁ λενινισμός, στὸ μέτρο ποὺ ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ ἀναγεννήσει τὴν ἀνθρώπινη φύση, νὰ δημιουργήσει ἕναν κόσμο καθαρισμένο ἀπὸ κάθε ἀρνητικότητα, νὰ δώσει τέλος στὸ σκάνδαλο τοῦ κακοῦ, εἶναι μιὰ παμπάλαια θεωρία ποὺ, ὅταν φθάσει στὴν ἐξουσία δὲν μπορεῖ νὰ μὴ δώσει ἕνα ἰδεολογικὸ κράτος διοικούμενο ἀπὸ μία κάστα.

Ὁ Γκράμσι διατύπωσε χωρὶς περιφράσεις τὴν «ὁλοκληρωτικὴ καὶ μέχρι καὶ θεία» φύση τοῦ δρόμο τοῦ γραφειοκρατικο —ὁλοκληρωτικοῦ κολλεκτιβισμοῦ.

Τώρα, μὲ δεδομένο ὅτι ὁ τελικὸς σκοπὸς τὸν ὁποιο ὥριζε ὁ Λένιν ἦταν ἡ κοινωνία χωρὶς τάξεις καὶ χωρὶς κράτος, θὰ μπορούσαμε νὰ μιλήσουμε γιὰ «ἑτερογένεση τῶν σκοπῶν» μὲ τὴν ἔννοια ὅτι τὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιήθηκαν ἔχουν διαφθείρει τὸ ἰδανικό. Ὁ λενινισμὸς στὴν ἐξουσία θὰ ἦταν, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἄποψη, ἡ ἀπόδειξη ὅτι δὲν εἶναι, δυνατὸ νὰ χωρίσουμε τὰ μέσα ἀπὸ τοὺς σκοποὺς καὶ ὅτι ἡ ἱστορία δὲν εἶναι «ὀρθολογιστική» ἀλλὰ «εἰρωνική» καὶ «ἀμείλικτη». Ἀλλά, στὴν πραγματικότητα, ἡ σύρραξη μεταξὺ μπολσεβικισμοῦ καὶ δημοκρατικοῦ σοσιαλισμοῦ δὲν ἦταν μιὰ ἁπλὴ σύρραξη ὅσον ἀφορᾶ στὰ μέσα ποὺ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ νὰ προχωρήσουμε πρὸς τὴν ἰδανικὴ κοινωνία.

Αὐτὴ ἡ σύρραξη εἶναι ἀναμφίβολα ἕνας ἀπὸ τοὺς παράγοντες ποὺ χάραξε μία βαθιὰ γραμμὴ στοὺς κόλπους τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ἀλλὰ σίγουρα δὲν εἶναι ὁ πιὸ ἀποφασιστικός. Μεταξὺ λενινιστικοῦ κομμουνισμοῦ καὶ σοσιαλισμοῦ ὑπάρχει μιὰ οὐσιαστικὴ διαφορὰ ποὺ, συνθετικά, μπορεῖ νὰ δοθεῖ μὲ τὴν ἀντίθεση μεταξὺ κολλεκτιβισμοῦ καὶ πλουραλισμοῦ. Ὁ λενινισμός, ὅπως καὶ ὅλες οἱ μορφὲς κομμουνισμοῦ, κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸν ἰδανικὸ τῆς ὁμοιογενοῦς, συμπαγοῦς, ὀργανικῆς, ὁμοιόμορφης κοινωνίας.

Στὸν λενινισμὸ ὑπάρχει ἡ πίστη ὅτι ἡ ἀνθρώπινη φύση ἔχει

Τὸ κατάστημά μας εἶναι στὴν διάθεσή σας, μὲ τὶς καλύτερες γοῦνες καὶ τὶς φθηνότερες τιμὲς λόγῳ παραγωγῆς μας. Εἰδικὴ προσφορὰ 15 — 10 — 78 Ἐγγύηση ἡ πολυετὴς πεῖρα μας

ΣΑΝ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ·ΚΑΠΡΑΛΟΣ·ΣΙΑΤΙΣΤΑ·ΠΑΤΡΑ·

ΚΑΠΡΑΛΟΣ

ΣΙΑΤΙΣΤΑ ΤΗΛ: 21.293 ΠΑΤΡΑ ΤΗΛ: 223.333

STRONGER

ΡΑΦΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΓΚΟΙ, ΤΑΜΕΙΑ, ΓΟΝΔΟΛΕΣ, ΒΙΤΡΙΝΕΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΓΕΝΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Γ. ΑΒΡΑΝΤΙΝΗΣ

ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 56 (ΠΛΗΣΙΟΝ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΟΛΓΑΣ), ΤΗΛΕΦ.: 220-269, ΠΑΤΡΑΙ

Ἀνεπιθύμητοι τώρα στὴ Σουηδία οἱ μετανάστες

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ. Ἡ Σουηδία ἦταν ἄλλοτε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ὁμοιογενεῖς χῶρες τοῦ κόσμου, ἀλλὰ σήμερα ἀντιμετωπίζει σημαντικὰ προβλήματα ἐθνικοτήτων.

Λόγω τῆς ἐντατικῆς μεταναστεύσεως, μετὰ τὸν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ὁ ἕνας στοὺς ὀκτὼ κατοίκους τῆς Σουηδίας εἶναι μετανάστης ἢ παιδὶ μεταναστῶν. Ὑπάρχουν πάνω ἀπὸ 1.000.000 μετανάστες στὴ Σουηδία, τῆς ὁποίας ὁ πληθυσμὸς μόλις ξεπερνάει τὰ 8.000.000.

«Οἱ μετανάστες εἶναι ἀηδιαστικοί», δήλωσε ἕνα δεκάχρονο ἀγόρι, σὲ πρόσφατη συνέντευξη, ποὺ τοῦ πῆρε μιὰ ἐφημερίδα. «Ὅλοι οἱ μετανάστες εἶναι βλάκες», εἶπε ἕνα κοριτσάκι 7 ἐτῶν.

Τὶς παιδικὲς αὐτὲς γνῶμες φαίνεται ὅτι συμμερίζονται καὶ οἱ περισσότεροι Σουηδοί. Ἄλλωστε, στὰ τελευταῖα χρόνια παρατηροῦνται ὅλο καὶ περισσότερες περιπτώσεις φυλετικῶν διακρίσεων στὴ χώρα.

Ἡ ἔνταση ποὺ ἐπικρατεῖ εἶναι πιὸ αἰσθητὴ στὰ σχολεῖα, στοὺς τοίχους τῶν ὁποίων γράφονται συχνά, ρατσιστικὰ συνθήματα.

«Φοβᾶμαι τοὺς Σουηδούς. Μᾶς φέρονται πολὺ ἄσχημα. Ἀγωνιζόμαστε γιὰ νὰ μὴ συντριβοῦμε», δήλωσε ἕνας νεαρὸς Τοῦρκος 16 ἐτῶν.

Ἡ πρώτη «ρατσιστικὴ» ἐκδήλωση ἔγινε στὴ Σουηδία τὸν περασμένο χρόνο, ὅταν μιὰ ὁμάδα νεαρῶν Σουηδῶν ἐπιτέθηκε ἐναντίον μιᾶς συνοικίας ὅπου μένουν Τοῦρκοι μετανάστες, σὲ μιὰ μικρὴ πόλη, στὰ νότια τῆς Στοκχόλμης. Οἱ νεαροὶ Σουηδοὶ καταδικάσθηκαν σὲ μικρὲς ποινὲς φυλακίσεως.

ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Τὸ πρόβλημα ἔχει πάρει τόσο ἀνησυχητικὲς διαστάσεις ποὺ ἡ σουηδικὴ κυβέρνηση ἀποφάσισε πρὶν λίγες μέρες νὰ συστήσει μιὰ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Μεταναστῶν, γιὰ νὰ μελετήσει τὴ θέση τῶν ξένων μέσα στὴ σουηδικὴ κοινωνία.

«Οἱ πρόσφατες ἐκθέσεις γιὰ τὴ στάση τῶν Σουηδῶν ἀπέναντι στοὺς μετανάστες ἀποτελοῦν σοβαρὸ λόγο ἀνησυχίας», δήλωσε ὁ ὑπουργὸς Ἐργασίας κ. Ρόλφ Βίρτεν.

Ἡ κυβέρνηση σήμερα δίνει στοὺς μετανάστες οὐσιαστικὴ βοήθεια σὲ διάφορους τομεῖς: Στὴ στέγαση, στὴν ἐκμάθηση τῆς γλώσσας, στὰ σχολεῖα, στὸν ξενόγλωσσο Τύπο κ.ἄ.

Ἀκόμη, μετανάστες ποὺ βρίσκονται στὴ Σουηδία πάνω ἀπὸ τρία χρόνια ἀποκτοῦν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ ἐκλέγονται, στὶς δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἐκλογές. Τὸ 1976, 400 περίπου μετανάστες ἐκλέχθηκαν σὲ διάφορες θέσεις.

Οἱ περισσότεροι μετανάστες προέρχονται ἀπὸ τὶς ἄλλες σκανδιναβικὲς χῶρες καὶ κυρίως ἀπὸ τὴ Φινλανδία. Ἡ ἔνταση ὅμως ἄρχισε νὰ ἐκδηλώνεται μὲ τὴν ἄφιξη χιλιάδων μεταναστῶν ἀπὸ χῶρες ὅπως ἡ Γιουγκοσλαβία, ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Τουρκία, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν στὴν εὐημεροῦσα Σουηδία κατὰ τὴν οἰκονομικὴ «χρυσῆ δεκαετία» τοῦ 1960 — 70.

Οἱ Σουηδοὶ δὲν ἦταν μαθημένοι νὰ ἀκοῦν στοὺς δρόμους τους καὶ στὰ συγκοινωνιακά τους μέσα ἄλλες ἄγνωστες γλῶσσες καὶ νὰ βλέπουν ἀνάμεσα στὶς ξανθὲς κεφαλλες τους, μελαψοὺς ξένους.

Ἀνέχθηκαν τοὺς ξένους κατὰ τὴν περίοδο τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀφθονίας ἀγαθῶν, ἀλλὰ στὴ συνέχεια μὲ τὴν αὔξηση τῆς ἀνεργίας, εἶδαν τοὺς μετανάστες σὰν ἀπειλή, σὰ «φθηνοὺς ἐργάτες», «ποὺ κλέβουν» τὶς διάφορες δουλειὲς ἀπὸ τοὺς Σουηδούς.

Οἱ μετανάστες προσφέρονται πρόθυμα γιὰ ἐργασίες ὅπου πρέπει νὰ δουλεύουν πέρα ἀπὸ τὶς κανονικὲς ὧρες ἐργασίας καθὼς καὶ σὲ βιομηχανίες καὶ στὶς ὁποῖες ἐπικρατοῦν κακὲς — κατὰ τὰ σουηδικὰ κριτήρια — συνθῆκες ἐργασίας.

Πρὶν ἀπὸ 10 χρόνια, οἱ σουηδικὲς ἑταιρίες ἔστελναν πράκτορές τους στὰ χωριὰ τῶν χωρῶν τῆς Βαλκανικῆς γιὰ νὰ πείσουν τοὺς φτωχοὺς χωρικοὺς ὅτι στὴ Σουηδία τοὺς περιμένει καλύτερη τύχη γι' αὐτοὺς καὶ τὰ παιδιά τους.

Σήμερα, ἡ μετανάστευση ἀπὸ χῶρες μὴ σκανδιναβικὲς ἐχει, οὐσιαστικά, σταματήσει, ἀφοῦ εἶναι πέρα πολὺ δύσκολο γιὰ ἕνα ξένο νὰ ἀποκτήσει ἄδεια ἐργασίας. Ὅσοι μπαίνουν λαθραία στὴ χώρα, συλλαμβάνονται καὶ ἀπελαύνονται ἀμέσως.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ— ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διευθυντὴς Ρευματολογικοῦ Γεν. Νοσ)μείου Πατρῶν.

Δέχεται: 8—9 καὶ 12—1.30 πρωΐ. Ἀπόγευμα 5—8.30, Κορίνθου — Παντανάσσης 50, τηλ. 274-124 οἰκίας 274-123.

Καὶ ἐπὶ συνεντεύξει.

ΠΑΤΡΑ-ΑΓΚΩΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ — ΤΡΙΤΗ — ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ — ΣΑΒΒΑΤΟ

KARAGEORGIS LINES

F/B MEDITERRANEAN SEA

F/B MEDITERRANEAN SKY

ΕΚΑΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 10ην ΕΣΠΕΡΙΝΗΝ

ΕΚΑΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ 10ην ΕΣΠΕΡΙΝΗΝ

ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 2αν ΠΡΩΙΝΗΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 2αν ΠΡΩΙΝΗΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1370

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Π. Α. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ Ο. Ε.

ΟΘΩΝΟΣ — ΑΜΑΛΙΑΣ 32

ΤΗΛΕΦ: 270-994 — 277-204, 274-554 — 222-488

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ